

Αρχική εκτίμηση του βαθμού κατοχής της Ελληνικής γλώσσας

Για τη φοίτηση μαθητών/τριών σε Τάξεις Υποδοχής

Διαγνωστικό κριτήριο

Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Για παιδαγωγικούς λόγους οι Προσωπικές ερωτήσεις (Συνέντευξη) με τον/την μαθητή/τρια (Ερώτηση 5) προτείνεται να προηγηθούν των υπολοίπων ασκήσεων.

Ως προς τον προφορικό λόγο αξιολογείται η ικανότητα στην ακρόαση (ακούω και δείχνω, ακούω και κάνω, ακούω μια ιστορία) και την ομιλία (πες μου τι είναι αυτό, προσωπικές ερωτήσεις).

Ως προς τον γραπτό λόγο αξιολογείται η αναγνωστική ικανότητα (διαβάζω και διαλέγω, διαβάζω μια ιστορία) και η γραπτή έκφραση (γράφω λέξεις και προτάσεις, γράφω μια ιστορία)

ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

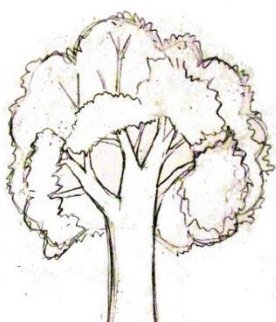
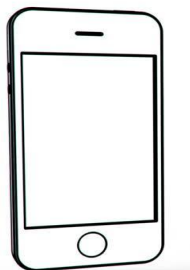
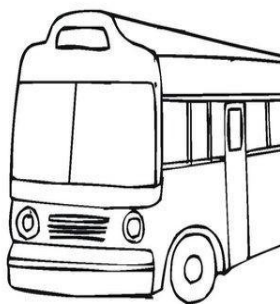
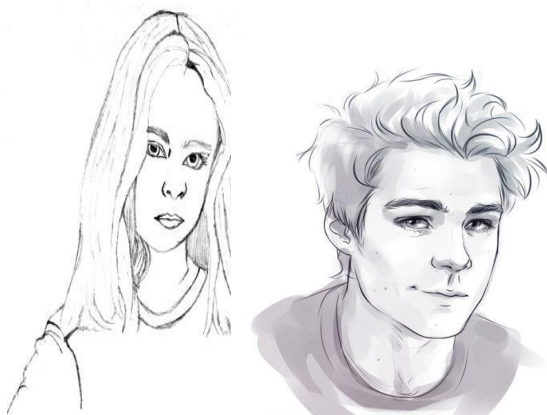
Ακρόαση

1. Ακούω και δείχνω

Ο δάσκαλος/ καθηγητής ονομάζει τις εικόνες και ο μαθητής τις δείχνει

«Δείξε μου»

Κορίτσι, αγόρι, ρολόι, παπούτσια, λεωφορείο, κινητό, ήλιος, δέντρο (0,5x8=4)

2. Ακούω και κάνω

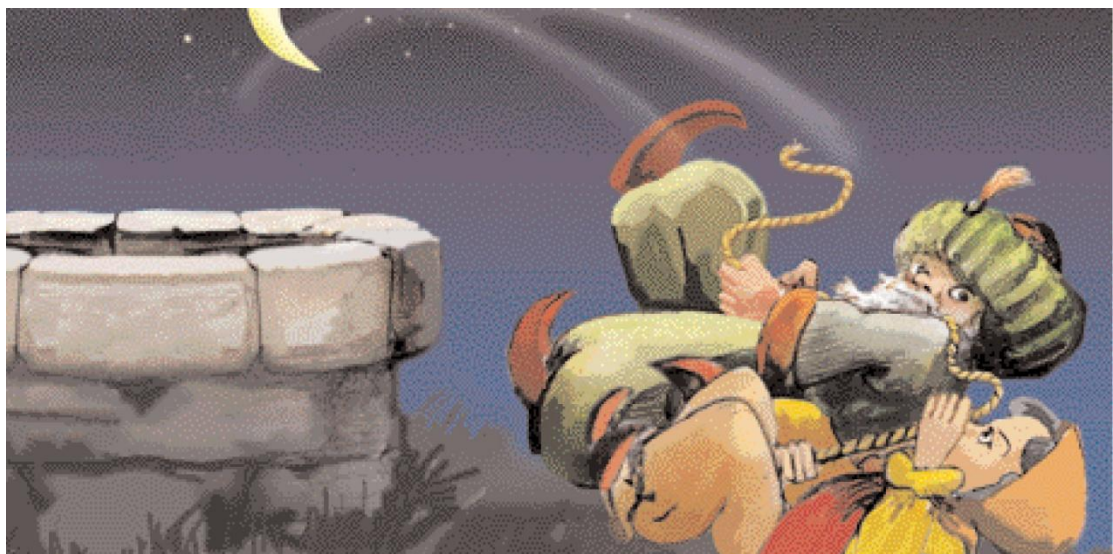
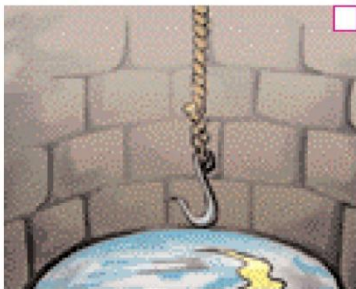
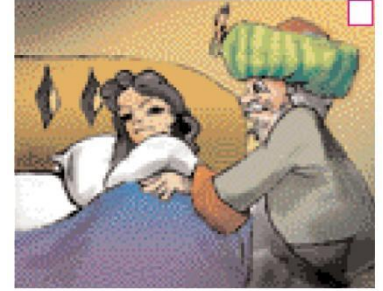
Εντολές που συνοδεύονται από την ανάλογη πράξη, χωρίς προφορική ανταπόκριση από τον μαθητή.

Πάνω στο τραπέζι υπάρχουν τα εξής αντικείμενα: μολύβια σε τρία χρώματα, μία γομολάστιχα, μία ξύστρα, μικρά και μεγάλα φύλλα χαρτί, ένας χάρακας, ένα κουτί και μία κιμωλία. Ο δάσκαλος/καθηγητής λέει μία μία τις οδηγίες και παρακολουθεί την ανταπόκριση του μαθητή, κρατάει σημειώσει ή και βαθμολογεί. Οι εντολές επικεντρώνονται σε σχολικές επικοινωνιακές καταστάσεις. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να προσθέσει και άλλες, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Ο εκπαιδευτικός καλεί τον μαθητή εντολές όπως : « Έλα μέσα», «Κάθισε στην καρέκλα» κτλ.

Ο μαθητής παίρνει 1 μόριο μόνο αν ανταποκριθεί σωστά, αν ανταποκριθεί λίγο ή καθόλου δεν παίρνει μόριο. (0,5x12 = 6)

		Ανταπόκριση		
	Πρόταση	Πολύ	Λίγο	Καθόλου
1	Δείξε μου το μολύβι			
2	Δείξε μου το χαρτί			
3	Πάρε το κόκκινο μολύβι			
4	Πάρε ένα μικρό χαρτί			
5	Πάνω στο χαρτί γράψε το όνομά σου			
6	Γράψε πόσο χρονών είσαι			
7	Γράψε τους αριθμούς που θα σου πω			
8	Πάρε τη γομολάστιχα και σβήσε			
9	Πάρε το κίτρινο μολύβι και ένα μεγάλο χαρτί			
10	Ζωγράφισε ένα μεγάλο κύκλο			
11	Βάλε όλα τα μολύβια και την ξύστρα στο κουτί			
12	Άνοιξε την τσάντα σου και βγάλε ένα βιβλίο			

3. Ακούω μία ιστορία

(Από το εγχειρίδιο: Κείμενα για νέους σε απλά ελληνικά, βιβλίο Α΄, ΕΚΠΑ, ΚΕΔΑ, Αθήνα 2003)

Ο/Η καθηγητής/τρια λέει στον μαθητή/τρια:

«Κοίταξε πρώτα τις εικόνες. Τώρα θα σου διαβάσω μια μικρή ιστορία. Παρακαλώ να προσέξεις όσο περισσότερο μπορείς»

«Ο Ναστραδίν Χότζας και το φεγγάρι»

Κάποια νύχτα με φεγγάρι ο Ναστραδίν Χότζας δεν μπορεί να κοιμηθεί και βγαίνει βόλτα στον κήπο του. Σταματάει μπροστά στο πηγάδι, κοιτάζει μέσα και βλέπει στο νερό το φεγγάρι ... Αμάν!

Τρέχει στο σπίτι και φωνάζει:

- Γυναίκα, ξύπνα. Το φεγγάρι έπεσε στο πηγάδι!

Πηγαίνουν και οι δύο να βγάλουν το φεγγάρι από το πηγάδι. Ρίχνουν ένα σκοινί μέσα. Το τραβάνε.

- Γυναίκα, τράβα, να πιάσουμε το φεγγάρι.

Τίποτε δε γίνεται.

Ξαφνικά, το σκοινί μπλέκεται μέσα στο πηγάδι.

- Γυναίκα, τράβα. Πιάσαμε το φεγγάρι!

Έι, χοπ! Έι, χοπ! Αααα! Κρατήσου, γυναίκα, πέφτουμεεεε.....

Το σκοινί κόβεται και ο Χότζας με τη γυναίκα του πέφτουν στο χώμα με τα μάτια προς τον ουρανό. Βλέπουν το φεγγάρι και χαμογελούν.

- Αχ, γυναίκα. Να το φεγγάρι!
Κουρασθήκαμε, αλλά το βγάλαμε!

(Διασκευή κειμένου από το εγχειρίδιο: Κείμενα για νέους σε απλά ελληνικά, βιβλίο Α΄, ΕΚΠΑ, ΚΕΔΑ, Αθήνα 2003)

Μετά την ανάγνωση της ιστορίας, ο καθηγητής εξετάζει αν μπορεί ο μαθητής να διηγηθεί την ιστορία που άκουσε. Ρωτάει:

«Σου άρεσε η ιστορία; Θα την έλεγες σε έναν φίλο σου;» (αναγνωστική ανταπόκριση)

«Τι μας λέει αυτή η ιστορία;» και αφήνει τον μαθητή να τη διηγηθεί με λίγα λόγια.

Αν ο δάσκαλος διαπιστώσει ότι ο μαθητής δυσκολεύεται, τότε:

i) μπορεί να θέσει ειδικότερες ερωτήσεις, όπως:

«Πότε γίνεται η ιστορία;»

«Για ποιους μας μιλάει αυτή η ιστορία;»

«Τι έκαναν;»

«Πού βρίσκονται;»

«Τι είδαν τελικά;», κτλ.

ii) μπορεί να ζητήσει από τον μαθητή να ανασυνθέσει την ιστορία με τη βοήθεια των εικόνων που βρίσκονται στο φυλλάδιό τους, λέγοντας π.χ.

«Παρατήρησε τις εικόνες που έχεις μπροστά σου και πες μου για την ιστορία του Ναστραδίν Χότζα με το φεγγάρι που άκουσες»

Από τις απαντήσεις του μαθητή ο εκπαιδευτικός προβαίνει σε μια αξιολόγηση με βάση την κλίμακα 1-5. Κάθε βαθμίδα της κλίμακας πολλαπλασιάζεται επί 2 όπως φαίνεται στον πίνακα.

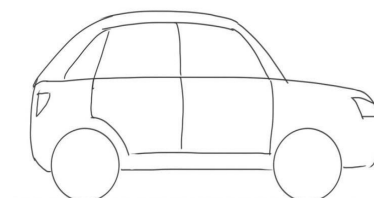
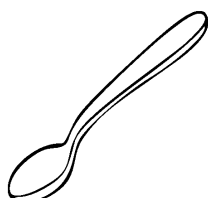
Απάντηση	Βαθμολογία
Καμία ανταπόκριση	2
Σχεδόν καλά	4
Καλά	6
Πολύ καλά	8
Άριστα	10

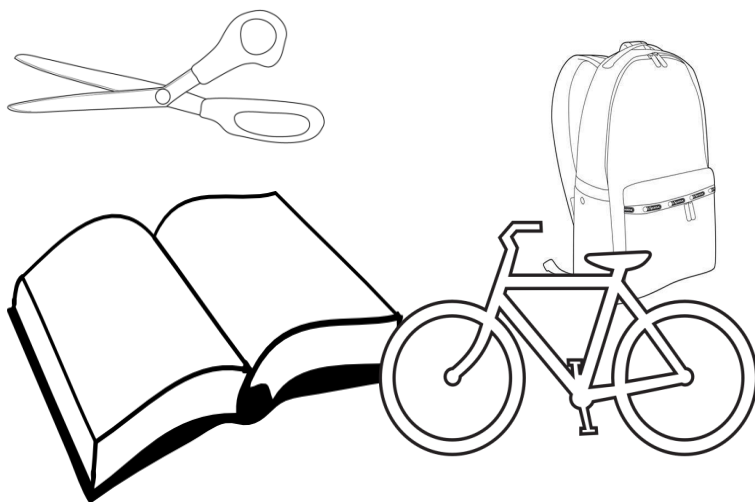
II. Ομιλία

4α. Πες μου τι είναι αυτό ;

Ο εκπαιδευτικός ρωτάει: «Πες μου τι είναι αυτό;» ή «Τι είναι αυτό;» δείχνοντας με τη σειρά:

	Βαθμολογία (0,5x6=3)
Κουτάλι	
Αυτοκίνητο	
Ψαλίδι	
Τσάντα	
Βιβλίο	
Ποδήλατο	

4β. Πες μου τι κάνει /τι κάνουν;

Ο εκπαιδευτικός δείχνει με τη σειρά κάθε εικόνα και ρωτάει: «Τι κάνει; / τι κάνουν;» Ο μαθητής απαντά προφορικά. Αν ο μαθητής δυσκολεύεται να απαντήσει μετά τις 2-3 πρώτες ερωτήσεις, ο εκπαιδευτικός αντιστρέφει τη διατύπωση της ερώτησης και λέει π.χ. «Δείξε μου, ποιος κοιμάται κτλ»

	Τι κάνει/ κάνουν	Βαθμολογία (1x8=8)
1.	Γράφει	
1.	Βουρτσίζει τα μαλλιά της	
2.	Κοιμάται	
3.	Ακούει μουσική	
4.	Πίνει νερό	
5.	Τρέχει	
6.	Παίζει μπάσκετ	
7.	Χορεύουν	

5. Προσωπικές ερωτήσεις (19)

Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ερωτήσεις από τις παρακάτω θεματικές. Σε κάθε θεματική υπάρχουν εύκολες και δύσκολες ερωτήσεις. Αν ο μαθητής δυσκολεύεται, ο εκπαιδευτικός αναδιατυπώνει την ερώτηση, ώστε να τον διευκολύνει.

Επίπεδο I:

- Μονολεκτική σωστή απάντηση
- Απάντηση με στερεότυπες εκφράσεις
- Καμία απάντηση

Επίπεδο II:

- Απάντηση με απλές και σύντομες προτάσεις
- Απάντηση με μεγάλες σύνθετες προτάσεις σε ορισμένες ερωτήσεις

Θεματική	Μονολεκτική απάντηση	Δεν απαντά
Στοιχεία ταυτότητας (Πώς σε λένε; Πόσο χρονών είσαι; Έχεις αδέρφια;)		
Χώρα καταγωγής (Από πού είσαι; Από ποια χώρα ήρθες; Πότε ήρθες;)		
Σχολείο (Σε ποια τάξη πήγαινες σχολείο πριν έρθεις εδώ; Τι θυμάσαι από το παλιό σου σχολείο; Ποιο είναι το αγαπημένο σου μάθημα;)		
Φίλοι/ες (Έχεις φίλους; Πώς τους λένε; Μίλησέ μου για αυτούς. Τι κάνεις με τους φίλους σου;)		
Καθημερινότητα (Τι σου αρέσει να κάνεις κάθε μέρα μόνος σου ή με άλλους; Ποια είναι η αγαπημένη σου μέρα της εβδομάδας;)		
Φαγητό (Τι έφαγες σήμερα το πρωί; Θυμάσαι τι έφαγες χθες; Ποια φαγητά σου αρέσουν;)		

Σχέδια/Πρόγραμμα (Ποιο ήταν το πρόγραμμά σου σήμερα; Τι θα κάνεις μετά το σχολείο; Τι θέλεις να κάνεις όταν μεγαλώσεις;)		
--	--	--

Γραπτός λόγος

III.Αναγνωστική ικανότητα

6. Διαβάζω και διαλέγω

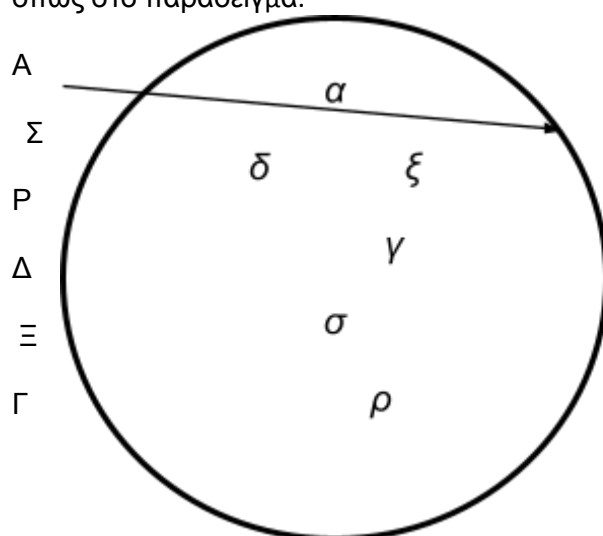
6.1 Αναγνωρίζω τα γράμματα(0,5 X 5 =2,5)

Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τον μαθητή να διαβάσει τα γράμματα που βλέπει :

N K M X Φ

6.1.β. Ενώνω τα μικρά με τα κεφαλαία (0,5x5= 2,5)

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τον μαθητή να ενώσει τα μικρά με τα κεφαλαία γράμματα, όπως στο παράδειγμα.

6.1.γ Ναι ή Όχι; (0,5x4= 2)

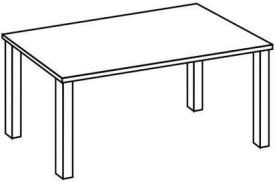
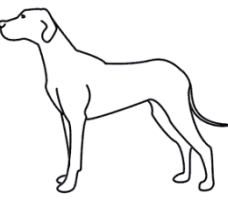
Ο εκπαιδευτικός ζητά από τον μαθητή να διαβάσει και να απαντήσει με ένα ναι ή ένα όχι στις ερωτήσεις της άσκησης.

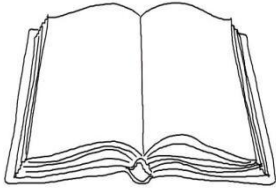
Διαβάζω τις ερωτήσεις και απαντώ:

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Μπορεί ένα πουλί να πετάξει;	☐	☐
Το πρωί λέμε «καληνύχτα»;	☐	☐
Το αχλάδι είναι φρούτο;	☐	☐
Ζουν τα ψάρια έξω από το νερό;	☐	☐

6.2 Κοιτάζω την εικόνα, διαβάζω και βάζω σε κύκλο τη σωστή λέξη (1x5=5)

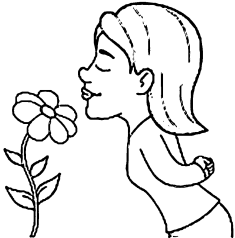
Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τον μαθητή να κοιτάξει τις εικόνες και να βάλει σε κύκλο τη λέξη που ταιριάζει στην εικόνα.

	αλεπού	αγελάδα	<u>άλογο</u>
	τυρί	τραπέζι	τρένο
	σκύλος	σκάλα	φίλος
	μπάλα	μαλλιά	λάμπα

	φωλιά	φωτιά	πουλιά
	βιβλίο	σχολείο	βουνό

6.3 Ενώνω τις προτάσεις με τις εικόνες (1x5= 5)

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τον μαθητή να ενώσει κάθε εικόνα με την αντίστοιχη πρόταση λέγοντας: Διάβασε την πρώτη πρόταση «Μυρίζει ένα λουλούδι». Ένωσε τώρα την πρόταση με τη σωστή εικόνα.

	Διαβάζει ένα βιβλίο.
	Μυρίζει ένα λουλούδι.

	Κάνει ποδήλατο.
	Μαγειρεύει το φαγητό.
	Παίζει ποδόσφαιρο.
	Παίζει κιθάρα.

7. Διαβάζω το κείμενο

Προτείνονται δύο κείμενα από τα οποία ο δάσκαλος μπορεί να επιλέξει το ένα, λέγοντας στον μαθητή: «Θα ήθελα να διαβάσεις την ιστορία «....» ή «.....». Μπορείς πρώτα να κοιτάξεις τις εικόνες, να το διαβάσεις από μέσα σου και μετά να το διαβάσεις φωναχτά.

Αξιολόγηση: Αξιολογείται η έκφραση, η προφορά, η κατανόηση, η ταχύτητα.

Έκφραση	0,5 μόριο
---------	-----------

Προφορά	0,5 μόριο
Ταχύτητα	0,5 μόριο
Κατανόηση	1,5 μόρια

7α. [Διάλογος μαθητών]

ΜΑΘΗΤΗΣ: Γεια σου, φίλε μου, τι κάνεις, είσαι καλά;

ΦΙΛΟΣ: Μια χαρά! Εσύ γιατί είσαι λυπημένος;

ΜΑΘΗΤΗΣ: Μας βάζουν πολλά μαθήματα στο σχολείο. [...]

ΦΙΛΟΣ: Σε καταλαβαίνω, φίλε μου [...].

ΜΑΘΗΤΗΣ: Ναι ... θέλω κι εγώ λίγο να παίξω. Αλλά τώρα πρέπει να φύγω [...]. Γεια σου!

ΦΙΛΟΣ: Γεια σου και σένα.

(Διασκευασμένος διάλογος από το εγχειρίδιο Νεοελληνικής Γλώσσας Α΄ Γυμνασίου)

7β. [Ιστορία]

[...] Έμαθα να οδηγώ αεροπλάνα. Πέταξα λίγο πολύ σε όλο τον κόσμο. [...]

Έπαθα μια βλάβη στη Σαχάρα πριν από έξι χρόνια. [...]

Ήμουν πιο μόνος και από ναυαγό στη μέση του Ωκεανού.

(Διασκευή κειμένου από τον Μικρό Πρίγκιπα του Α.Σ. Εξυπερύ)

IV Γραπτή Έκφραση

8. Γράφω

Ζητάμε από τον μαθητή να συμπληρώσει τα στοιχεία του λέγοντας: «Διάβασε την κάθε σειρά και συμπλήρωσε»

8.1 Συμπληρώνω: (0,5x4=2)

Όνομα:

.....

.....

Επώνυμο:

.....

Ηλικία:

.....

.....

Χώρα

καταγωγής:.....

....

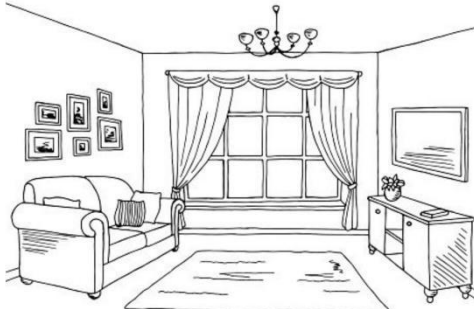
8.2 α. Γράφω τα επαγγέλματα (0,5x3=1,5)

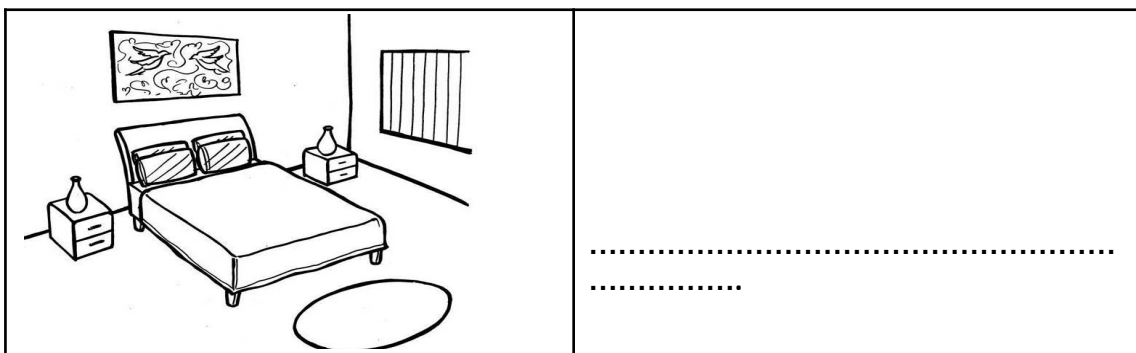
Ο εκπαιδευτικός λέει: « Κοίταξε τις εικόνες και γράψε τα ονόματα των επαγγελματιών και των δωματίων του σπιτιού που είναι στις εικόνες» (γιατρός, δασκάλα, μανάβης/κουζίνα, σαλόνι, υπνοδωμάτιο)

8.2 β. Γράφω τα μέρη του σπιτιού (0,5x3=1,5)

8.3 Συμπληρώνω με ό,τι ταιριάζει (2x3=6):

- ___ Πρέπει να πάρω ομπρέλα. Έξω βρέχει

.....

A) φυσάει

B) βρέχει

Γ) κάνει ζέστη

- Ο φίλος μου φεύγει ταξίδι. Του εύχομαι

.....

A) καλή όρεξη

B) καλό ταξίδι

Γ) καλώς όρισες

Το αυτοκίνητο χάλασε. Θα το πάμε στο

A) ιατρείο

B) ζαχαροπλαστείο

Γ) συνεργείο

- Η σαλάτα είναι αρμυρή. Έριξα

.....

A) λίγη ζάχαρη

B) πολύ λάδι

Γ) πολύ αλάτι

8.4 Γράφω τα ονόματα των φρούτων που γνωρίζω (1x5=5)

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τον μαθητή να γράψει τα ονόματα μερικών φρούτων που γνωρίζει λέγοντας: « Γράψε τα ονόματα των φρούτων που γνωρίζεις»

.....
.....

8.5 Ακούω και γράφω (Γραφή 2 + Ορθογραφία 2= 4)

Ο εκπαιδευτικός υπαγορεύει στον μαθητή δύο προτάσεις λέγοντας : «Άκουσε και γράφε» π.χ. –Καλημέρα μαμά - Θέλω ένα μήλο

Ο εκπαιδευτικός εκτιμά :

- Τη γραφή, δηλαδή την ικανότητα του μαθητή να μπορεί να συνδυάζει τη γραφική απεικόνιση των γραμμάτων με την αντίστοιχη φωνητική τους απόδοση.
- Την ορθογραφία, δηλαδή την ικανότητα του μαθητή να μπορεί να γράφει καθ' υπαγόρευση με σωστή ορθογραφία.

9. Παρατηρώ και γράφω (10)

Ζητάμε από τον μαθητή να παρατηρήσει την εικόνα και να γράψει μία ιστορία.

Αξιολόγηση: Αξιολογείται η δυνατότητα περιγραφής της εικόνας από τον μαθητή με βάση την κλίμακα.

Καμία ανταπόκριση	1
Σχεδόν καλά	2
Καλά	3
Πολύ καλά	4
Άριστα	5

Σε περίπτωση κατά την οποία ο μαθητής δεν είναι σε θέση να γράψει κάτι από την εικόνα που βλέπει μπορούμε να του δώσουμε τη δυνατότητα να γράψει κάτι δικό του, λέγοντας «Γράψε κάτι για τον εαυτό σου».

Εικόνα από «Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας», Γλώσσα Β΄ Δημοτικού.

